

Wpłynęło
dnia 06-03-2017

Sylabus na rok akademicki 2016/2017														
Opis przedmiotu kształcenia														
Nazwa modułu/przedmiotu	Medycyna paliatywna								Grupa szczegółowych efektów kształcenia					
									Kod grupy	Nazwa grupy				
									E	Nauki kliniczne niezabiegowe				
Wydział	Lekarski													
Kierunek studiów	Lekarski													
Specjalności	nie dotyczy													
Poziom studiów	jednolite magisterskie X* I stopnia ☐ II stopnia ☐ III stopnia ☐ podyplomowe ☐													
Forma studiów	X stacjonarne X niestacjonarne													
Rok studiów	IV							Semestr studiów:	☐ zimowy ☒ letni					
Typ przedmiotu	X obowiązkowy ☐ ograniczonego wyboru ☐ wolny wybór/ fakultatywny													
Rodzaj przedmiotu	X kierunkowy ☐ podstawowy													
Język wykładowy	X polski ☐ angielski ☐ inny													
* zaznaczyć odpowiednio, zamieniając ☐ na X														
Liczba godzin														
Forma kształcenia														
Jednostka realizująca przedmiot	Wykłady (WY)	Seminaria (SE)	Ćwiczenia audytorne (CA)	Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)	Ćwiczenia kliniczne (CK)	Ćwiczenia laboratoryjne (CL)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)	Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)	Ćwiczenia specjalistyczne - magisterskie (CM)	Lektoraty (LE)	Zajęcia wychowania fizycznego-obowiązkowe (WF)	Praktyki zawodowe (PZ)	Samokształcenie (Czas pracy własnej studenta)	E-learning (EL)
Semestr zimowy:														
Semestr letni														
Katedra i I Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii		8			4									
Razem w roku: 12														
Cele kształcenia: (max. 6 pozycji)														

Wiedza:

- Co to jest opieka paliatywna? Definicje, historia, etyka, formy organizacyjne,
- Leczenie bólu nowotworowego wg zasad WHO z uwzględnieniem wytycznych polskich i europejskich, leczenie objawów zaawansowanej choroby nowotworowej.
- Podstawy psychologii terminalnie chorego i metod komunikacji z chorym i rodziną.

Umiejętności:

- Umiejętność leczenia bólów nowotworowych i innych dokuczliwych objawów terminalnej fazy choroby nowotworowej.
- Umiejętność podejmowania decyzji etycznych w końcowym okresie życia chorego.
- Umiejętność komunikacji, a w szczególności przekazywania „złych informacji”, umiejętność oceny własnych reakcji na proces umierania i śmierć.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:

Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych ** wpisz symbol
W 01	E.W27	zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych problemach medycyny paliatywnej, w tym: a) leczeniu objawowym najczęstszych objawów somatycznych, b) postępowaniu w wyniszczeniu nowotworowym oraz profilaktyce i leczeniu odleżyn, c) najczęstszych stanach nagłych w medycynie paliatywnej	Odpowiedź ustna	S
W 02	E.W28	zna zasady postępowania paliatywnego z pacjentem w stanie terminalnym	Odpowiedź ustna	S
W 03	E.W29	zna zasady leczenia bólu, w tym bólu nowotworowego i przewlekłego	Odpowiedź ustna	S
U 01	E.U21	definiuje stany, w których czas dalszego trwania życia, stan funkcjonalny lub preferencje chorego ograniczają postępowanie zgodne z określonymi dla danej choroby wytycznymi	Odpowiedź ustna	CK

** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK - samokształcenie, EL- E-learning.

Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw:

Wiedza: 5

Umiejętności: 4

Kompetencje społeczne: 4

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie studenta (h)
1. Godziny kontaktowe:	12
2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):	4,4
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	16,4
Punkty ECTS za modul/przedmiotu	0,5
Uwagi	

Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)

Wykłady: nie dotyczy

Seminaria

1. Seminarium 1.

Istota, historia, etyka, organizacja opieki paliatywnej

2. Seminarium 2.

Leczenie bólu nowotworowego

3. Seminarium 3.

Problemy komunikacji z nieuleczalnie chorym – przekazywanie „złych wiadomości”

4. Seminarium 4.

Leczenie dokuczliwych objawów choroby nowotworowej

Ćwiczenia

1. Ćwiczenie 1.

Trening umiejętności komunikowania się z pacjentem z chorobą nowotworową

2. Ćwiczenie 2.

Rozwiązywanie „trudnych przypadków”

Inne: nie dotyczy.

Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

1. **Oxford Textbook of Palliative Medicine** Geoffrey Hanks, Nathan I. Cherny, Nicholas A. Christakis, Marie Fallon, Stein Kaasa, Russell K. Portenoy; OUP Oxford, 21 lip 2011 – 1704

Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje)

1. 1. Textbook of Interdisciplinary Pediatric Palliative Care: Expert Consult Premium Edition

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...)

Rzutnik multimedialny; Pracownia symulacji.

Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu)

Wiedza chorób wewnętrznych.

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres modułu/przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego i/lub praktycznego, jego formę oraz wymagania jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny)

Test zaliczeniowy

Ocena:	Kryteria oceny: (tylko dla przedmiotów/modułów kończących się egzaminem,)
Bardzo dobra (5,0)	
Ponad dobra (4,5)	
Dobra (4,0)	
Dość dobra (3,5)	
Dostateczna (3,0)	

Nazwa i adres jednostki prowadzącej moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Katedra i I Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii
50-556 Wrocław; ul. Borowska 213
tel. 71 7332310

Koordynator / Osoba odpowiedzialna za moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

dr hab.n.med. Waldemar Goździk
tel.717332310, waldemar.gozdzik@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia: Imię i Nazwisko, stopień/tytuł naukowy lub zawodowy, dziedzina naukowa, wykonywany zawód, forma prowadzenia zajęć .

Nazwisko	Imię	stopień/tytuł naukowy lub zawodowy	dziedzina naukowa	wykonywany zawód	forma prowadzenia zajęć
Gołębiowski	Waldemar	Dr n.med.	medycyna	lekarz	Ćwiczenia ,seminaria
Kübler	Andrzej	Prof. dr hab.n.med.	medycyna	lekarz	Ćwiczenia, seminaria

Syllabus opracował(a)

Data opracowania sylabusa

29.12.2016

Dr n.med. Barbara Barteczko-Grajek

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
KATEDRA ANESTEZJOLOGII
I INTENSYWNEJ TERAPII
I KLINIKA ANESTEZJOLOGII
I INTENSYWNEJ TERAPII
kierownik

dr hab. n. med. Waldemar Goździk

Podpis Dziekana właściwego wydziału

Wrocław Medical University
VICE-DEAN FOR STUDIES IN ENGLISH
Prof. Andrzej Hendrich, PhD

Uniwersytet Medyczny
im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
Dziekanat Wydziału Lekarskiego
ENGLISH DIVISION

Wpłynęło
dnia 06-03-2017

L.dz. DL/ED/
Znak sprawy DL/ED/

Syllabus 2016/2017															
Description of the course															
Module/Course		Palliative care						Group of detailed education results							
								Group code E		Group name Non-interventional Clinical Sciences					
Faculty		Medicine													
Major		Medicine													
Specialties		Not applicable													
Level of studies		Uniform magister studies x 1 st degree studies ☐ 2 nd degree studies ☐ 3 rd degree studies ☐ postgraduate studies ☐													
Form of studies		X full-time x part-time													
Year of studies		IV				Semester		X Winter ☐ Summer							
Type of course		X obligatory ☐ limited choice ☐ free choice / elective													
Course		☐ major x basic													
Language of instruction		☐ Polish x English ☐ other													
* mark ☐ with an X															
Number of hours															
Form of education															
Unit teaching the course		Lectures (L)	Seminars (SE)	Auditorium classes (AC)	Major Classes – not clinical (MC)	Clinical Classes (CC)	Laboratory Classes (LC)	Classes in Simulated Conditions (CSC)	Practical Classes with Patient (PCP)	Specialist Classes – magister studies (SCM)	Foreign language Course (FLC)	Physical Education obligatory (PE)	Vocational Practice (VP)	Self-Study (Student's own work)	E-learning (EL)
		Summer Semester													

Chair and Department of Anaesthesiology and Intensive Therapy	8				4														
---	---	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

TOTAL per year: 12

Chair and Department of Anaesthesiology and Intensive Therapy																			
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Educational objectives (max. 6 items)

Knowledge:

- What is palliative care? Definitions, history, ethics, organizational forms,
- The treatment of cancer pain by taking into account the principles of the WHO guidelines and European treatment of symptoms of advanced cancer.
- Basics of psychology terminally ill and methods of communication with the patient and family.

Skills:

- Ability to treat cancer pain and other distressing symptoms of the terminal phase of cancer.
- The ability to make ethical decisions in the final period of life of the patient.
- Communication skills, in particular the provision of "bad information", the ability to evaluate their own response to the process of dying and death.

Education result matrix for module/course in relation to verification methods of the intended education result and the type of class

Number of course education result	Number of major education result	Student who completes the module/course knows/is able to	Methods of verification of intended education results (forming and summarising)	Form of didactic class <i>**enter the abbreviation</i>
W 01	E.27	Knows and understands the causes, symptoms, principles of diagnosis and therapeutic intervention the most common problems of palliative medicine, including: a) symptomatic treatment of the most common somatic symptoms, b) the proceedings in the emptying of cancer, and the prevention and treatment of bedsores, c) the most common emergencies in palliative medicine;	Oral response	S
W 02	E.W28	Knows the rules of procedure of the palliative patient in a terminal state	Oral response	S
W 03	E.W29	Knows the rules of treatment of pain, including cancer pain and chronic;	Oral response	S

U 01	E.U21	defines the conditions in which time life expectancy, functional status of the patient's preferences or restrict the proceedings in accordance with specific guidelines for the disease;	Oral response	S
U02	E.U37	Recognizes the agony of the patient and found him dead;	Oral response	CC

** L - lecture; SE - seminar; AC – auditorium classes; MC – major classes (non-clinical); CC – clinical classes; LC – laboratory classes; SCM – specialist classes (magister studies); CSC – classes in simulated conditions; FLC – foreign language course; PCP practical classes with patient; PE – physical education (obligatory); VP – vocational practice; SS – self-study, EL – E-learning .

Please mark on scale 1-5 how the above effects place your classes in the following categories:
communication of knowledge, skills or forming attitudes:

Knowledge: 5

Skills: 4

Social competences: 3

Student's amount of work (balance of ECTS points)

Student's workload (class participation, activity, preparation, etc.)	Student Workload (h)
1. Contact hours:	12
2. Student's own work (self-study):	4,4
Total student's workload	16,4
ECTS points for module/course	0,5
Comments	

Content of classes (please enter topic words of specific classes divided into their didactic form and remember how it is translated to intended educational effects)

Lectures: not applicable

Seminars: .

1. Seminar 1.

The essence of history, ethics, organization of palliative care.

2.Seminar 2.

The treatment of cancer pain.

3.Seminarium 3.

Problems of communication with the terminally ill - the transfer of "bad news".

4.Seminarium 4.

Distressing symptoms cancer-treatment

Practical classes

1.Class

Training in communication skills with the patient with cancer.

2. Class	
Solving difficult cases.	
Other: not applicable	
Basic literature (list according to importance, no more than 3 items)	
1.Oxford Textbook of Palliative Medicine Geoffrey Hanks, Nathan I. Cherny, Nicholas A. Christakis, Marie Fallon, Stein Kaasa, Russell K. Portenoy; OUP Oxford, 21 lip 2011 – 1704	
Additional literature and other materials (no more than 3 items):	
1..Textbook of Interdisciplinary Pediatric Palliative Care: Expert Consult Premium Edition	
Didactic resources requirements (e.g. laboratory, multimedia projector, other...)	
Multimedia projector	
Simulation training system	
Preliminary conditions: Basic knowledge in the field of anatomy, pathophysiology and internal diseases	
Theoretical examination: covers lectures, classes and clinical considerations-written examination in test form	
Attendance and pass positively test	
Grade:	Criteria (only for courses/modules ending with an examination)
Very Good (5.0)	
4.5)	
Good (4.0)	
Satisfactory Plus (3.5)	
Satisfactory (3.0)	

Name and address of module/course teaching unit, contact: telephone and e-mail address

Chair and Department of Anaesthesiology and Intensive Therapy

50-566 Wrocław, ul. Borowska 213, tel. 717332310; waldemar.gozdzik@umed.wroc.pl

Coordinator / Person responsible for module/course, contact: telephone and e-mail address

Waldemar Gołębiowski MD, Ph.D, Phone: 71 7332310, waldemar.golebiowski@umed.wroc.pl

List of persons conducting specific classes: full name, degree/scientific or professional title,

discipline, performed profession, form of classes.

Last name	First name	degree/scientific or professional title	discipline	performed profession	form of classes
Gołębiowski	Waldemar	MD, Ph.D	Anaesthesiology and Intensive Therapy	MD	S, CC
Kübler	Andrzej	MD, Professor, Ph. D	Anaesthesiology and Intensive Therapy	MD	S, CC

Date of Syllabus development

Syllabus developed by

.....25.09.2016.....

B.Barteczko-Grajek.....

Signature of Head of teaching unit
Uniwersytet Medyczny
KATEDRA ANESTEZJOLOGII
I INTENSYWNEJ TERAPII
I KLINIKA ANESTEZJOLOGII
I INTENSYWNEJ TERAPII
kierownik

dr hab. n. med. Waldemar Goździk

Wrocław Medical University
FACULTY OF MEDICINE
VICE-DEAN FOR STUDIES IN ENGLISH
A. Hendrich
Prof. Andrzej Hendrich, PhD

